

מטבע לשון

צירוף מילים בעל משמעות שונה
מזו המתקבלת באופן מילולי
מהמילים המרכיבות אותו.

יֵצֵא לֹוּ
מִוִּנְיָטִין

התפרסם

למשל: "עסקיה החדשים עלו יפה,
ולקו מוצרי הבריאות שלה יצא
מוניטין ברחבי העולם כולו."

•

הַפֶּךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ

שינה את הדבר מעקרו

למשל: "החתן והכלה התכוננו היטב
ועמלו קשות לעריכת טקס הנישואין,
אולם הרב הציג דרישות מחמירות,
ובכך הפך את הקערה על פיה."

•

יֵשֶׁר כּוֹתֵת

ברכת שבת וחיזוק

למשל: "מסיבת הסיום הייתה
נהדרת. יישר כוחכם!"

•

ירד
לַטְמִיּוֹן

— לא נשאר ממנו דבר —

למשל: "ברגע אחד של חוסר
תשומת לב נשמט מן הכיס מפתח
המכונית, ואתו ירדו לטמיון כל
התכניות להמשך היום."

בפרשת גלוי

בפומבי, בגלוי

למשל: "אנשים החושפים את
חולשותיהם בריש גלי סוללים דרך
לרבים לא להתבייש במי שהם."

עֲשֵׂה
שִׂמּוֹת

הרס, החריב

למשל: "המים שהציפו את הדירה
עשו בה שמות, ורוב תכולתה
כבר אינה ראויה לשימוש."

אור יקררות

אור בהיר ונעים

למשל: "נרות החנוכה
זהרו באור יקררות."

נְחֻבָּא אֶל הַכֹּלִים

ביישן

למשל: "איש לא האמין שהילדה
הנחבאת אל הכלים תגדל
להיות אחת מדמויות המפתח של
הכלכלה האזורית."

•

עֵלָה בְּקִנְיָה אֶחָד

הַתְּאִים

למשל: "המשכורות הצנועות
שניתנו באותן השנים עלו בקנה
אחד עם ערכי הצניעות והשוויון."

•

בִּירְךְ עַל הַמּוֹגֵן

— השלמת — משימה בהצלחה

למשל: "ועד העובדים הכריז
כי בקרוב יהיה אפשר
לברך על המוגן
ולחתום על ההסכם החדש."

•

יצא בששן ועין

יצא בהפסד גדול

למשל: "מן העימות בטלוויזיה
יצא המתמודד לנשיאות בשן ועין,
והסקרים מנבאים לו הפסד."

•

תְּהֵא
עַל קַנְקַנּוּ

בחן את טיבו

למשל: "האם הזמינה את החתן
המיועד כדי לתהות על קנקנו."

שְׁנַיִם מִתְנַיִן

התחיל בדבר במרץ

למשל: "נמסר לנער כי הוא
עומד להתקבל לאחת היחידות
המובחרות בצה"ל, לכן שנים מתניין
והקפיד לרוץ מידי יום."

•

נְחָה עָלַי הַרוּחַ

— **קיבל השראה** —

למשל: "כאשר נחה הרוח על
הציירת, היא אוחזת בידה
במכחול מול בד הציור ומציירת
ציורים נפלאים."

•

כָּתַב עַל לוֹחַ לְבָבוֹ

השתדל לזכור היטב

למשל: "לא שכחתי את בקשתה
של עורכת המשנה,
כתבתיה על לוח לבי."

•

•

כַּחֲמוֹר בְּיַד הַיּוֹצֵר

דבר או אדם הנתון בידי מישהו

למשל: "הילדים בגן נתונים בידי
הגננת כחומר ביד היוצר."

•

טָמֵן יָדוֹ בְּצִלְחָת

ישב בחיבוק ידיים

למשל: "במשך שנת הלימודים
הנער טמן ידו בצלחת,
ולכן נכשל במבחני הבגרות."

•

הגיעו מים עד נפש

הרעה הגיעה לשיאה

למשל: "רוכשי הדירה חשו כי
הגיעו מים עד נפש לאחר שהרצפה
שקעה, הקיר נסדק, והברז דלף."

•

•

אִישׁ אֲשֶׁכּוֹלוֹת

— אדם רב כשרונות וידע —

למשל: "ידידי הוא חכם, משכיל,

ורחב אופקים.

בקיצור, הוא איש אשכולות"

•

אוצר בְּלֹם

— אדם בעל ידיעות רבות —

למשל: "ידידי מתמצא במדעי
הרוח, במדעי הטבע ובפוליטיקה,
הוא ממש אוצר בלום"

•